

Enèrgica ofensiva de les forces republicanes a Madrid Les tropes lleials avançaren considerablement pel sector de Carabanchel i ocuparen posicions de l'enemic als cims d'Usera

Marcel·lí Domingo anuncia el seu retorn a Espanya des de Nova York

Seguint el pla fixat per l'alt comandament, les forces republicanes realitzen importants avanços als sectors de Carabanchel i Usera

Madrid, 27. — La situació als fronts de Madrid es considera bastant satisfactòria. La Brigada Internacional segueix atentament els moviments dels facciosos, els quals donen mostres de molt poca activitat. Aquesta brigada ha incorporat als seus efectius diversos batallons espanyols, l'actuació dels quals enquadrada dins la Internacional està donant magnífics resultats.

El general Lukas deia, precisament, a aquest respecte, que els camarades espanyols lluiten molt bé al nostre costat. Tots nosaltres som veritables germans. La moral de les tropes republicanes s'eleva per moments.

Una de les coses que més preocupa aquests dies el comandament és l'abandonament de les trinxeres realitzat pels facciosos en alguns sectors del front madrileny. Això es continua atribuint a que entre les tropes rebels hi ha un veritable descontent, degut, principalment, a la deficient alimentació. El comandant Sanz ha pogut veure en alguns dels evadits llur situació lamentable. Recentment es presentaren alguns moros i regulars que confirmaren la mala alimentació com a conseqüència del deficient retretament de l'avantguarda enemiga. Aquests evadits en donar-los pa de la Intendencia republicana s'hi llangaren famolences al damunt, tal era el seu lastimos estat. Hom estima que la fam i els centenars de baixes que l'enemic ha tingut als voltants de Madrid són elements perjudicials per a sostenir un exercit mercenari.

Ante l'alt comandament donà les ordres adients per començar una ofensiva per part de les nostres forces, i als voltants de les set del matí s'inicià l'operació amb un fortíssim foc d'artilleria que fou fàcilment percebut per tots els habitants de la capital de la República.

L'avanç començà pel sector de Carabanchel on foren acumulats tota mena d'elements de combat. La preparació artilleria semblà el desconcert en les forces rebels. L'enemic oposà gran resistència i es combaté aferrissadament, emprant, especialment, bombes de mà. Els avions facciosos deixaren caure algunes bombes de gran tamany, que ja foren usades, segons ténim notícies, durant la gran guerra. Aquestes bombes en fer explosió, provoquen un incendi que dura més d'una hora. Tot i això les nostres valentes mili-

cies continuaren el seu avanç i assoliren tots els objectius que havia ordenat el comandament, i a la una de la tarda continuava el combat encara que havia minvat la intensitat.

En una de les trinxeres preses per les nostres milícies hom hi trobà, entre altres elements bèl·lics, alguns tanes enemics inutilitzats que havien estat posats allí per tal d'utilitzar-ne les metralladores.

També en la Ciutat Universitària s'efectuaren aquest matí un avanç i alguns moviments tàctics. Aquests es pot dir que començaren a la nit, ja que en veure aribar un convoi enemic per a les forces que es troben assetjades a l'Hospital Clínic, els nostres milicians prepararen una emboscada que donà per resultat l'apoderar-se del convoi i dels individus que li feien escorta. Alguns d'aquests, però pogueren fugir.

Hi havia als alts d'Usera una línia de trinxeres enemigues. La posició és important perquè domina un radi considerable. Contra ella s'efectuà aquest matí una ofensiva de molta empena. Les tropes lleials empujaren l'avanç després d'una formidable preparació. Les tropes lleials empujaren l'avanç després d'una formidable preparació artilleria, i ocuparen un dels extrems de l'esmentada posició. Més tard la columna reprimí l'avanç i ocupà l'altre extrem de la posició, en la qual hi havien diversos tanques de l'enemic inutilitzats en diferents accions i que havien estat retirats allí. Amb molta empena la columna ha atacat els facciosos, obtenint la ventajeta que hem referit. Tots els objectius que havien estat assenyalats pel comandament foren portats a terme.

La ciutat fou desvetllada pel soroll del canó. No era el foc contra les concentracions de misses de cada diumenge. Era alguna cosa més important i hom ho comprenia bé per la intensitat del foc. Cal consignar que la preparació artilleria ha estat excel·lent i que els caps manifestaren la seva satisfacció dient que havia estat eficaçíssima per al combat, i que tècnicament era admirable. Aquest matí, per tant, ha estat de grans resultats per al triomf de les forces de la República i les nostres línies avançades a Carabanchel com a resultat de l'acció d'avui afermen una base que els permetrà avanços successius.

Un altre diumenge victorios per a les armes republicanes

Madrid, 27. — La intensa acció portada a terme en el dia d'avui ha acabat d'una manera victoriosa per a les tropes de la República, i ha constituït una veritable ofensiva de les tropes que defensen la capital de la República. No és ara el moment d'entrar en detalls minuciosos, ja que han de venir altres operacions tant importants com la d'avui, que ha abastat diversos sectors.

L'enemic ha volgut utilitzar àmpliament els tanques i s'ha trobat amb una vall que no ha pogut trencar i finalment ha hagut de deixar en poder nostre algunes d'aquestes màquines guerres.

Al sector de Carabanchel, les nostres forces s'han dividit en dues columnes que al migdia havien aconseguit els objectius proposats pel comandament, i havien infringit als rebels un càstig dur. Les posicions conquistades han estat degudament fortificades.

L'altra acció ha tingut lloc, com ja hem dit, a la Ciutat Universitària. Ara l'Hospital Clínic ha restat completament dominat pel nostre foc. Els rebels, que no pogueren aguantar el nostre foc, anaren a refugiar-se en un bosc d'on han estat escombrats per la nostra metralla. Els refugiats a l'interior de l'Hospital es troben ara en una situació angoixosa.

Per altra part, les forces de carrabiners atacaren les fortificacions que els rebels tenen a la Casa de Campo, al llarg de la Cuesta de las Perdices, desallotjant gran nombre de facciosos, entre ells una companyia del Terc. Poca estona després d'acabar-se la duresa del combat en aquest sector passà per la carretera, sense perill per als ocupants, un convoi que aprovisionà còmodament les nostres posicions d'Humera i Pozuelo, continuant després fins a Majadahonda. Això produí gran sorpresa a l'enemic, que volgué infiltrar-se a les nostres línies pel pont que uneix la Casa de Campo amb el Campo del Moro, però aquí l'acció de les nostres milícies ha estat decisiva i la desfeta dels rebels ha estat èpica. A la Casa de Campo sortiren una mitja dotzena de tanques i al seu darrera una columna d'infanteria. Les nostres forces els deixaren avançar i quan es disposaven a enfil·lar el camí de la Cuesta obriren un foc terrible en contra d'ells. La infanteria fugí per tots cantons metrallada per les nostres bateries i metralladores. Els tanques hagueren de recular i dos d'ells ho feren de manera tan esverada que anaren a caure al riu Manzanares després de trencar la barana del pont. Per altra part, les milícies situades al Campo pogueren perseguir confidament als que fugien. Als pocs moments les nostres bateries desfeien dintre la Casa de Campo les anomenades Casa de la Vaca i de la Mata, lloc que utilitzaven els facciosos per a concentrar-se.

En resum, una magnífica jornada per a les armes de la República i una nova desfeta dels facciosos en el seu nou intent d'apropar-se a Madrid. Deixaren al camp nombrosos morts, ultra ells que retiraren. A Usera, ocupació del Basurero, magnífica posició avançada i a Carabanchel operació de fort càstig.

COMUNICATS OFICIALS

EL DE MARINA I AIRE

València, 27. — Comunicat de Marina i Aire:

FRONT DE TEROL. — Secundant les operacions iniciades avui en aquest sector, alguns avions de bombardeig, protegits per caces, realitzaren a primeres hores del matí d'avui un fort atac contra Carrion i un altre contra les bateries emplaçades al nord de Terol, així com als cims del cementiri de Santa Bàrbara i Manzueto. Bombardejaren algunes cases fortificades de les línies enemigues i cementiri de Santa Bàrbara, i quan acabaven aquesta operació aparegueren quatre avions de caça enemics, contra els quals es llançaren els nostres, entaulant combat i fent caure dos aparells Heinkel de l'esquadreta facciosa. Més al nord bombardejaren les posicions enemigues del

L'alliberament de la família del general Miaja

Madrid, 27. — Tota la premsa republicana ha donat compte del gest de la Generalitat de Catalunya en gestionar, calladament, la llibertat de la família del general Miaja, que es trobava presonera dels facciosos a Melilla. L'il·lustre defensor de Madrid no ha volgut ni vol dir res referent a l'angoixa que sentia en veure que passaven els dies i res no sabia dels seus familiars. El general ja ha conversat telefònicament amb la seva muller, les seves quatre filles, una d'elles casada, el marit d'aquesta, un nét, un nebot i un fill de vint anys.

Malgrat el mutisme del general sabem ja que per ordre dels feixistes les dones estigueren tancades en una petita habitació de la comandància de Melilla. Els fills i el gendre foren portats a l'Alcazar de Zeluan, on, en treballs forçats, han estat fins el moment de l'alliberament, dormint entre delinqüents de la pitjor mena, donant-los per tota alimentació pa i aigua. Així transcorregueren els primers quaranta-cinc dies, i després, sense cap mirament al sexe ni a les condicions de les dones detingudes, foren espoliades de tot el que podia tenir algun valor, àdhuc robes, i les traslladaren a la presó de Vitòria Grande, on foren barre-

jades amb criminals europeus i moros, suportant el captiveri. Per tal de fer malbé llur salut, foren sotmesos a una alimentació inhumana. Al matí els donaven un ranxo repugnant i a la nit una sardina i una tassa de te. No els facilitaren robes, i tant les dones com els homes arribaren a Uxda abrigats amb veritables parracs. En aquesta plaça del protectorat francès i junt amb un altre dels fills del general Miaja, actualment vice-cònsol nostre en aquella població, restaran fins que es refacin de totes les angoixes i penalitats sofertes després del tracte brutal que han rebut.

Les penalitats sofertes per la muller i els fills del general foren planejades pel cap de Falange a Sevilla, anomenat Linares, i pel metge de capçalera de la família Miaja, Eduard Sánchez, capità retirat i segon cap de Falange. Però encara el general Miaja té una pregona preocupació per la sort que hagi pogut córrer un altre fill seu, tinent d'Assalt, que per defensar una bateria en Santa Olalla, que pogué salvar, fou fet presoner pels rebels, trobant-se ara al fort de San Cristóbal, a Pamplona, on els rebels el tenen sotmés a tota mena de crueltats.

Les nostres forces arribaren ahir a les portes mateixes de Terol

Les nostres forces han pres l'ofensiva al front de Terol, després d'un intens foc d'artilleria i amb l'ajut de l'aviació; aquesta ofensiva ha estat dèbilment contestada per l'artilleria enemiga. Les nostres forces han aconseguit de cercar Te-

rol, i han arribat a les portes de la població, on es combat durament fins aquesta hora. Han estat tombats dos caces enemics, i, pel que es pot apreciar, l'enemic ha estat castigat durament.

Notícies de l'Estranger

NO HI HAGUE CONFERENCIA

Berlin, 27. — En les esferes alemanyes ben informades es declara que no s'ha celebrat cap conferència a Berchtesgaden, on Hitler passa les festes de Nadal. En

aquella ciutat no hi ha cap membre del Govern alemany. El furher reposa en una casa de muntanya, i únicament ha sortit algunes hores per assistir a una partida de skí que han jugat els individus que formen la seva guàrdia. — Fabra.

port d'escandon, Muelas de Villastar i Campillo de Campos, així com les carreteres que surten de Terol. Els caces que protegien aquesta operació baixaren damunt l'aeròdrom enemic de Concut i acrobilaren amb dispar de metralladora quatre avions que hi havia.

EL PROBABLE ACORD SOBRE EL MEDITERRA

FRONT DE MADRID. — Damunt la capital i els seus voltants s'efectuaren sense novetat diferents vols de vigilància i reconeixement. Una esquadreta de caces baixà fins a poca alçada de les línies enemigues del front de Guadalajara, metrallant-les.

Paris, 27. — El correus a Roma del Paris-Soir dona precisions referents a l'acord italo-britànic, que, en resum, es concreta en els següents punts:

Primer. — Afirmació dels interessos recíprocs d'Anglaterra i Itàlia al Mediterrani.

Segon. — Afirmació del respecte a la llibertat de sortida i entrada en aquest mar.

Tercer. — Compromís de mantenir la pau per tots els mitjans i en totes les circumstàncies.

Quart. — Compromís mutu de respectar l'estatu quo mediterrani, declinant ambdues potències tota temptativa d'engrandiment territorial d'Itàlia, sense cap pretensió sobre el mar Egeu, l'Ingoeslàvia i les Balears.

Cinquè. — Establir en el seu lloc certes qüestions com els incidents mediterranis de la guerra civil espanyola.

En l'acord no es parla ni de la força naval i aèria, ni del tonatge, ni de zones d'influència.

SECTOR DEL NORD. — Activitat de les nostres esquadretes, que sortiren a trobar set «Broguet» enemics, els quals refugiren el combat internant-se entre els núvols. Foren bombardejades les posicions enemigues d'Elgoibar i Plasència, sobre les quals foren tirades trenta-quatre bombes.

SECTOR DEL SUR. — Una esquadreta de bimotors bombardejà amb intensitat les edificacions de la fàbrica d'artilleria anexas als arsenals de Càdix.

COMUNICAT DEL CONSELLER DE DEFENSA A S. E. EL PRESIDENT DE CATALUNYA

SECTOR D'ALT ARAGÓ I OSCA. — Lleugers tiroteigs a la zona de Boltanya, sense conseqüències per la nostra part, cansant baixes a l'enemic. A Robles les nostres avançades feren foc de metralladora sobre unes patrulles de reconeixement enemigues.

SECTOR BUJARALÓZ. — La nostra artilleria atacà Quinto, sense que fos contestada per l'enemic.

SECTOR CASP. — Les nostres posicions han sostingut foc amb l'enemic, i hom s'ha llançat en alguns punts per a millorar posicions.

SECTOR MONTALBAN. — L'enemic ha pressionat sobre el front de Viver del Rio, on ha estat rebutjat i se li han causat forces baixes.

UN TELEGRAMA DE MARCEL·LÍ DOMINGO

Madrid, 27. — El president del Comitè Nacional d'Esquerra Republicana, Marcel·lí Domingo, que des de fa algun temps es troba, per ordre del Govern de la República, defensant a l'estranger el veritable significat de la lluita civil a Espanya, ha adreçat, en embarcar a Nova York, amb rumb a la seva pàtria, una salutació a la Comandància de milícies populars d'Esquerra Republicana, amb destinació al batalló que ostenta el seu nom, el qual diu així:

«En embarcar de retorn a Espanya, saludo en vós tot el batalló que honora el meu nom. Els desitjos victòries permanents pel bé d'Espanya i de la República. Us abraça, Marcel·lí Domingo.»

HOM CONFIA SALVAR PABLO YAGÜE

Madrid, 27. — El doctor Bastos ha fet una cura a la ferida de Pablo Yagüe i l'ha trobat en bon estat. Després d'un reconeixement a fons li ha estat feta una operació a l'espatlla. El doctor Bastos confia en un ràpid guariment per la fortalesa i l'esperit que demostra constantment el camarada Yagüe.

COMUNICATS OFICIALS EL DE GUERRA

Madrid, 27. — Comunicat oficial del Ministeri de la Guerra:

FRONT DEL CENTRE. — Al sector de Guadalajara, al sotsector de Tara oena, les nostres tropes han aconseguit tots els objectius assenyalats pel comandament. Verificaren reconeixements a Saclipe, Ribas de Saclipe i Alamin, sense veure l'enemic. La cavalleria també féu un reconeixement en direcció a Algorta. La nostra aviació actua en vols de reconeixement damunt Almadrobe.

Al sector de Madrid, aquest matí, forces de la columna Prada i Rovira han efectuat un cop de mà al vèrtex Basureros, assolint els objectius consignats pel comandament. Les nostres bateries han efectuat trets damunt concentracions dels diferents punts del front, contestant l'enemic amb força intensitat, encara que amb escàs nombre de bateries, canonejant especialment les nostres posicions del tercer sector i case de Madrid.

L'aviació ha bombardejat la regió del Plantio.

Als altres sectors, no hi ha novetat.

La reducció d'aquest número ens ha obligat a retirar, d'entre altres originals d'interès, l'emocionant aHocució que el conegut escriptor socialista Ramon J. Sender adreçà ahir, per mitjà de les ràdios barcelonines, al poble de Catalunya.

Els esports Matx futbolístic a profit dels refu- giats

SELECCIO VERMELLA, 3; SELECCIO BLAVA, 2

A profit dels refugiats de les altres regions que es troben actualment a Catalunya, especialment dels nens, tingué lloc ahir per la tarda, al camp de les Corts, un matx de futbol entre dues potents seleccions de Catalunya, organitzat pel Sindicat de Professionals de Futbol (UGT) i la Comissió Pro Refugiats (UGT-SRI). La elevada finalitat del festival va fer que el camp oferís una bona entrada.

Tota la partida fou en general molt igualada, tant, que sense volguer desmerèixer la victòria dels vermells, potser un empat hauria reflectit més la igualtat de la lluita. La primera part, ja igualada, acabà amb empat a un gol. Als setze minuts, Barceló, recollint un centre de Pagès, s'apuntà el primer, i als trenta-dos minuts, un centre de Guix que Chas cedí amb el cap a Rubies, fou convertit per aquest en el primer empat. A la segona, als catorze minuts, Gual recollí un centre de Pagès i aconseguí el segon. Als trenta-dos minuts, un centre de Betancourt fou convertit pel propi Rubies, d'un tret fantàstic, en el segon empat. Quan mancava escasament un minut per finir el matx Barceló, recollint una entrega de Gual, aconseguí el gol de la victòria.

Selecció blava: Martorell (segon temps Iborra), Farró, Pérez, Argemí, Garcia, Balmanyà, Betancourt, Rancel, Chas, Rubies i Guix.

Campionat de Catalunya de futbol

VIC, 3; TERRASSA, 0
Vic, 27. — S'ha jugat aquest partit que ha resultat generalment favorable a l'equip local. Riera i Garriga han marcat en el primer temps i Lorada en el segon.

ja han acabat la primera part amb 4 a 1 a seu favor. Morales (2), Ollo i Pinyero han marcat a la primera part, i el propi Morales ha puntuat novament a la segona. El davant centre de visitants ha aconseguit un gol a cada temps.

Els amistosos de futbol

BADALONA, 4; ILURO, 1
Aquest encontre fou jugat pel matí al camp de Badalona. A la primera part donà el Badalona, que marcà tres punts marcats per Garriga, Zulueta i Forgas, i a la segona part la cosa anà més anivellada, i Forgas marcà novament pels guanyadors. L'Iluro no aprofità un penaltí.

Athlètic, 20; Renaixement, 20.
Inca, 44; Cornellà, 22.
Iluro, 26; Badaoni, 19.
Oratam, 13; Ateneu, 17.
Cadi, 26; Pàtrie, 8 (infantils).
Martinenca, 19; Lope de Vega, 22 (infantils).

ELS PARTITS AMISTOSOS D'AHIR DE BASE-BALL

Resultats
Detroit, 5; Aguilés, 5.
Jon Run, 25; FAET, 5.
Just l'empat entre el Detroit i l'Aguilés i fogada victòria del Jon Run davant la FAET.

El miting del POUM a l'Olimpia

Ahí, a les onze del matí, tingué lloc a l'Olimpia el miting que havia anunciat el POUM. L'acte es vegé extraordinàriament concorregut.

Presidí l'acte Rovira. Darrera de la taula dels oradors hi penjava un enorme drap vermell amb l'effigie de Lenin.

Rovira salutà el públic en nom dels militants del POUM que lluiten al front. Tot seguit cedí la paraula a Solano.

SOLANO
Digué que parlava en nom de la Joventut Comunista Ibèrica. En nom d'aquesta joventut — digué — que està donant la seva sang generosa per la causa del proletariat i pel socialisme.

— En aquest front — digué — no hi volem pas excloure la representació de la joventut petit burgesa. Sols volem que aquesta joventut, si és que vol formar part del nostre front, accepti la direcció obrera i la nostra posició revolucionària.

— Sento — va dir Jennie Lee — una alegria extraordinària en trobar-me entre vosaltres, que constituïu l'avanguardia de la revolució. Em dono compte que qui governa a Espanya són els que lluiten al front del combat, perquè estan assistits de la companyia de tot el poble i la penetració de les dones que també saben morir a les línies de foc.

— Tots els joves espanyols estan construint ara la nova estructura nacional per mitjà de la revolució, i el triomf d'aquesta, el vostre país ens donarà alé als anglesos per a fer la nostra.

— Esteu aprop del poder i el prendreu per a vosaltres i per a tots els treballadors del món. (Una enorme ovació acollí la traducció de Jennie Lee.)

ARQUER
Comença dient que en un miting anterior havien dit que sense el POUM no era possible governar i molt menys ho era contra el POUM. Ara — digué — les realitats en vénen a donar la raó.

— Històric els esdeveniments polítics succeïts a Catalunya d'ençà de la proclamació de la República i vo'gué posar de manifest que en aquell temps els homes de l'actual PSU traïren la classe treba-

lladora. Arquer demanà que es convoqués les assemblees de la UGT per veure què pensen els treballadors que militen en aquesta central sindical de's seus homes dirigents.

Acabà dient que els homes del POUM sabrien morir, si fos necessari, per la revolució socialista. Jordi Arquer fou calorosament ovacionat en acabar el seu parlament.

GORKIN
Digué que la persecució de què era víctima el POUM no era cap cosa nova en els anys de la història proletària.

Referint-se als armistícis, digué que el POUM no vol sentir parlar de pactes ni d'armistícis.

NIN
Andreu Nin començà explicant la crisi passada de la Generalitat i els maneigs que menaren certs elements per tal d'eliminar-los del Govern.

Digué que ells no es deixarien eliminar i que seguirien el seu camí per forts que fossin els obstacles que els hi possessin.

Nin acaba demanant la supressió dels Parlaments de la República i de Catalunya per anar a la constitució de les Assemblees de combatents, treballadors i camperols, que són les úniques que han de legislar la nostra vida política.

— Tot seguit es donà per acabat l'acte.

El farmacèutic Rafael Masclans parla de les tasques de la defensa passiva de la ciutat contra el perill aeroquímic

L'acte fou organitzat pels Sindicats de Treballadors de Farmàcia CNT i UGT

Al teatre Poliorama va tenir lloc ahir al matí, una conferència donada pel farmacèutic Rafael Masclans, sobre el tema «El Farmacèutic, factor indispensable en les tasques de la defensa passiva de la ciutat contra el perill aeroquímic».

Presidiren e's companys Pinilla i Susany, per la CNT, i Tarragó i Mata, per la UGT, juntament amb delegacions de diversos rams sanitaris.

Final miting d'E. R. C.
vitats inútils i perturbadores i bandejar e's aprofitadors... (El públic, altra vegada dempeus, esclata amb una ovació irrefrenable.)

Cal bandejar la geneta que ha trobat un fàcil modo de viure en el confusio-nisme i la desorientació dels primers moments i que portarien a la ruïna i al des-credít la nostra economia.

UN SOL GOVERN
Ni és possible tampoc que a cada Municipi hi hagi un Govern, ni a cada barriada, ni a cada cantonada, puix el Consell de la Generalitat és únic, està inte-

grat per totes les forces sindicals i anti-feixistes i ell té la responsabilitat davant de Catalunya, d'Espanya i del món i davant del judici imparable de la història.

L'IDEAL PATRIOTIC PER DAMUNT DELS INTERESSOS DE PARTIT
Aquest és un dels primordials objectius de l'actual Consell de la Generalitat i és d'esperar que els sindicals que l'interès mantinguin els lligams de la més intensa solidaritat i fraternal unió sota el signe de la mútua i més sincera, espontània i efectiva i clara lleialtat, puix que per damunt dels interessos i de la força numèrica de cada organització planejen els magnets ideals superiors que avui es ventilen en el camp de batalla.

EL SIMBOL I LA GLORIA: CATALUNYA!
I ara, amics meus, acabaré repetint un nom no n'hi ha d'altre. Ell ens portarà a la victòria exterior i a la responsabilitat interior. Es un nom gloriós, plètic d'energies, que té les portes obertes a totes les ansies del futur.

FINAL DE L'ACTE
Acabat el discurs de l'honorable President i extingida la formidable ovació amb què el subrallà el públic, la banda de la caserna de milicians d'Esquerra Republicana de Catalunya, interpretà Els Segadors, que foren corejats amb nous i

eixordadors aplaudiments, amb visques diversos, i escoltats a peu dret per tots e's concorrents.

— Els aplaudiments de la multitud foren així mateix prodigats, en abandonar la sala a les altres oradores que havien pres part a l'acte, i algunes de les personalitats més destacades del partit.

LA IMPORTANCIA I SIGNIFICACIO DEL MITING
Alguns de's nostres redactors, un cop finit el miting, tingueren ocasió de conversar amb diverses de les personalitats que hi havien assistit.

— Tots els nostres interlocutors coincidiren a apreciar i subrallat la importància i èxit de l'acte. Destacaren la penetració palesada en tot moment entre els oradors i la multitud que hi havia assistit, fent constar la seva adhesió a les idees i a's conceptes emesos, a la crítica justa i orientadora sobre el moment polític i social present, amb repetides i entusiastes ovacions.

— En e's elogis dedicats als oradors, d'una manera especial fou destacat, per la seva concisió, sinceritat i transcendental exposició programàtica, el parlament pronunciat pel President de Catalunya Lluís Companys, fent-ne constar la seva importància en el moment actual i en l'avenir immediat, verb i expressió dels sentiments i ideals del nostre poble.

— Tots e's comentarís que poguerem recollir poden ésser resumits breument, en el més essencial, amb les paraules que acabem de transcriure.

EL NOSTRE POBLE I EL MITING
Per arreu de la ciutat, per tot on hi havia instal·lats aparells de ràdio emissors, per mitjà dels quals eren retransmesos els discursos pronunciat a Belles Arts, es congregaren nombrosos grups de ciutadans que escoltaven amb forta atenció els susdits parlaments.

— A les Rambles i altres llocs cèntrics de la ciutat, la gernació que s'aturà davant els altaveus fou enorme. Cal fer constar les mostres d'aprovació amb què foren acollits per part d'aquelles munitons de ciutat, els principals fragments dels discursos.

— Per notícies facilitades pels nostres corresponents, sabem que en la immensa majoria de pobles i ciutats de Catalunya ocorregué el mateix, essent escoltats tots els discursos per grans gernacions, i partides pels centres polítics i sindicals i altres llocs on es feren funcionar les ràdios receptors.

— Amb gran perfecció funcionà, tant la instal·lació d'altaveus que calgué col·locar a Belles Arts, com l'emissió portada a cap per la nova emissora d'Esquerra Republicana de Catalunya.

JOSEP CASAS SALLARÉS

Morí ahir, a l'edat de 48 anys

Els qui el ploreu, esposa Maria Antiga Sanmiquel i Delriu, pares polítics Damià Sanmiquel i Maria Delriu, germà Francesc, cunyat i cunyades, oncles, nebots, cosins, la família tota i les cases comercials **TRANSPORTS JOSEP CASAS i GIRALT CASAS**, en assabentar-vos de tan dolorosa pèrdua, us preguen d'assistir a l'enterrament, que tindrà lloc avui, dilluns, dia 28, a dos quarts de quatre de la tarda.

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT
Domicili mortuori: Carrer de Sant Llorenç, números 7 i 11.
Sabadell, 28 de desembre del 1936.

TOMÀS CALDERER I FERRER

Morí ahir, a l'edat de 45 anys

Els qui el ploreu, esposa Elvira Camps, mare política Elvira Vellvé, germans Maria, Martí, Dolors i Ramon, cunyats, cunyades, nebots i la família tota, en assabentar-vos de tan dolorosa pèrdua, us preguen d'assistir a l'enterrament, que tindrà lloc avui, dilluns, dia 28, a dos quarts de cinc de la tarda.

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT
Domicili mortuori: Carrer del Guadiana, n.º 26, principal (Sants).
Barcelona, 28 de desembre del 1936.

Ahir, al Palau de Belles Arts

Una gernació imponent assistí a la concentració de la demòcracia catalana a honor de l'immortal líder Francesc Macià

ABANS DE COMENÇAR L'ACTE

Al Palau de Belles Arts, ahir, al mati, tingué lloc el grandiós miting organitzat per Esquerra Republicana de Catalunya, magna concentració de forces democràtiques, republicanes i catalanistes de la nostra ciutat, com homenatge a la memòria del qui fou primer President de la Generalitat de Catalunya, Francesc Macià, en commemoració del tercer aniversari de la seva mort.

Molt abans de l'hora anunciada per a començar l'acte, la grandiosa sala central del Palau de Belles Arts era totalment plena de públic. L'entorn d'aquell edifici oferia una gran animació: corrues de gent, procedent de diversos llocs de la ciutat, anaven afuïnt al local; nombrosos autocòmibus, vinguts de totes les contrades de Catalunya, paraven davant del Palau de Belles Arts, i descendien dels seus vehicles nuclis de militants i simplicitzants d'Esquerra, ensems que grups de milicians i milicianes, pertanyents a la mateixa organització política, acudien a aquell mateix lloc. Per damunt de la multitud onejaven centenars de banderes i banderons de les organitzacions que hi eren representades.

L'ASPECTE DE LA SALA D'ACTES

El local d'anava atapeït de públic, cada vegada més, a mesura que avançava el temps, i es manifestava de forma ben palesa, un fort entusiasme i interès per l'acte que s'anava a celebrar, per part d'aquella gernació que acabà, finalment, per omplir de gom a gom, essent impossible que se'n hi encabís més, la gran sala de Belles Arts.

L'aspecte que presentava el local era en tots conceptes magnífic. L'alexada d'entusiasme i adhesió que planava per damunt de la multitud, anheloosa d'oír els parlaments anunciats, era patent, i esclatà amb enardidores ovacions i visques cada vegada que entrava a la sala alguna de les personalitats del partit, grups de milicians o les representacions de les entitats adherides, enarbolant llurs respectives banderes.

La banda de música de la caserna de milicians d'Esquerra Republicana de Catalunya, col·locada prop del lloc on havia de situar-se la presidència de l'acte, inicià la celebració d'aquest, amb l'himne nacional *El Segadors*, que fou acollit amb una eixordadora ovació. En diversos moments del miting, la mateixa banda interpretà el mateix himne i altres cants revolucionaris i patriòtics.

Tot aquell devesall d'expressiu entusiasme tingué un bell marc: l'ampla sala era presidida per un grandiós retrat de l'immortal líder de Catalunya, Francesc Macià, obra de l'artista Durban, sota la qual efigie havia estat col·locada una enorme bandera catalana. A banda i banda de l'efígie de Macià hi havia dues grans banderes de la ciutat de Barcelona. Ambdues escalinades, del fons de la sala, apareixien retallades pel rengle de banders que hom hi havia col·locat, pertanyents a diverses entitats de l'Esquerra. Igualment era exornada la balconada del pis superior que envoltava, en tot, l'espaiosa sala, per una quantitat molt més superior encara d'altres ensenyos barrades, republicanes i federals, d'altres tantes entitats, les representacions de les quals acudiren al grandiós miting. També, escampades per altres indrets de la grandiosa sala, onejant per damunt de la multitud que l'omplia, apareixien noves ensenyos, els portadors de les quals no havien pogut encabir-les als llocs destinats a l'efecte, degut al gran nombre que n'hi havia.

Formatos en rengle, milicians de les columnes Macià-Companys, cravaven el manteniment de l'ordre, deixant el pas lliure per on havien d'entrar els oradors, i emmarcant els llocs destinats a la presidència. Fent guàrdia d'honor a la taula presidencial, s'hi col·locaren les milicians, perfectament uniformades, pertanyents a les mateixes columnes de la centúria Lluis Companys. Així mateix, amb llur uniforme de campanya i armament, hi havia un grup de milicians, vinguts dels fronts de combat, els quals formaren, distribuïts per diversos llocs del local. La nota de color, concreció simbòlica dels ideals de la democràcia catalana, que donaren a l'acte les banderes i ensenyos de les entitats catalanistes republicanes d'Esquerra allà representades, era augmentada per la severitat dels uniformes dels milicians i milicianes i per banderons. Aquests eren els de totes les joventuts i agrupacions femenines dels diversos centres del partit d'Esquerra Republicana de Catalunya.

La gernació allà aplegada, formada per milers i milers de ciutadans, era l'autèntica representació de la nostra democràcia. Calia observar-la: tots els estaments hi eren en gran proporció; munió d'obrers, obrers del camp i de la ciutat; la nostra menestralia; homes de tots els oficis i professions; milers i milers de joves, barrejats amb milers d'homes madurs i d'edat avançada; dones de totes edats i de diversa formació social; ciutadans de tots els àmbits de la gran Catalunya. Dit en un mot: tot el poble català hi era present i representat.

LA PRESIDENCIA DE L'ACTE

A l'ampla tarima, instal·lada al fons de la sala de Belles Arts, es col·locà la presidència del miting. Al lloc central d'ella,

la taula presidencial, en la qual prengué seient, quan féu acte de presència, el President de la Generalitat, S. E. Lluis Companys. A la seva dreta el conseller primer del Govern de Catalunya, Josep Terradellas; el conseller de Seguretat interior, Artemi Aiguader; el secretari general del partit d'Esquerra Republicana i diputat, Joan Tauler, i en representació del Parlament català, el diputat Dot. A l'esquerra del President del Govern, el ministre del Govern de la República, Jaume Aiguader; l'alcalde de Barcelona, Carles Pi i Sunyer; el conseller de Cultura, Antoni M. Sbert, i el diputat, Pere Corominas.

Darrera d'aquesta primera presidència hi havia els consellers de la Generalitat i diputats, els regidors municipals d'Esquerra Republicana, i altres personalitats dels partits afins i representacions. A banda i banda, altres personalitats destacades del partit organitzador de l'acte i d'altres organitzacions afins a la mateixa ideologia.

Entre els que estaven a la presidència recordem els ex-ministres, consellers i diputats Tomàs i Piera, Nicolau d'Oliver, Santaló, Humbert Torres, Quero, Zuluet, Ragassol, Guinart, Barrera, Rouret Bru, Soler i Pla, Jané, Banyeres, Manucl Companys, Fabrega, Balart, Bibeny, Galés, Riera, Calvet, Sallés, Arnau Cortina, Dalmau, Iria, Casademunt, Magre, Aragai, Bernades, Hilari Salvador, Frontera, Escofet, Pla; el secretari del consell de la URSS, Alexandre Korobizin; els representants a Catalunya del nacionalisme basco i nacionalisme gallec, la representació de la Unió de Rabassaires; i ultra els esmentats Nicolau i Ragassol, altres dirigents d'Acció Catalana, i una nombrosa representació d'Izquierda Republicana. Així mateix, hi havia una destacada representació dels republicans d'Esquerra Valenciana, i sengles de les agrupacions esquerristes aragoneses i mallorquines. Moltes foren les organitzacions que acabem d'esmentar que feren acte de presència en corporació i amb llurs banderes. Així féu que s'ajuntessin en aquell acte, entre l'ensenyos de Catalunya repetida centenars de vegades, en una unió fraternal, gairebé la totalitat de la dels nostres pobles germans d'Espanya.

JOAN TAULER

Presidí l'acte, pel Consell Permanent d'Esquerra Republicana de Catalunya, el diputat al Parlament de Catalunya, Joan Tauler, el qual digué:

Ciutadans: El Consell Permanent d'Esquerra Republicana de Catalunya m'ha fet el gran honor de designar-me perquè en representació seva obrís aquest acte organitzat en commemoració de la mort del nostre mestre Francesc Macià, primer President de Catalunya i primer president del nostre Partit. Poques paraules, molt poques, ja que els organitzadors no hem de fixar posicions, ni assenyalar directius, puix que altres oradors ho faran amb més autoritat que no pas nosaltres. El Consell Permanent d'Esquerra Republicana de Catalunya, agraeix la col·laboració de les entitats que han contribuït a l'organització de l'acte. També agraeix la seva assistència a aquesta multitud entusiasta, plena demostració que si el cor de Macià deixà de bategar l'any 33, el seu esperit continua viu entre nosaltres.

Els ideals de Macià, dels quals tots en som continuadors, tenien com a base la prosperitat de la Pàtria, el triomf de la llibertat i la plasmació d'una major justícia social.

Vol també el Consell Permanent fer remarcar que si no commemorà el primer aniversari de la mort del mestre, fou perquè els seus millors militants es trobaven a la presó a conseqüència de la repressió del gloriós 6 d'octubre. I si tampoc no commemorà el segon aniversari, fou perquè en aquells moments el Govern de la Generalitat, amb el seu President davant, es trobava als penals de Cartagena i Cadix. Avui celebrem el tercer aniversari en circumstàncies anormals. En aquests moments d'heroisme i de dolor, el Consell Permanent creu interpretar els sentiments dels seus afiliats, afermant el seu record a tots els catalans i a tots els fills de les altres terres d'Ibèria, així com els que figuren en la Brigada Internacional, que estan donant la seva vida i la seva sang als camps de batalla pel triomf de la República. Resta obert l'acte. Vista Catalunya!

Una gran ovació acollí les paraules finals del diputat Tauler.

ANTONI MARIA SBERT

Seguidament parlà el conseller de Cultura de la Generalitat, Antoni Maria Sbert, el qual començà dient:

Catalans: En aquest acte havia de parlar Ventura Gassol, que va seguir de tan a la vora la vida del mestre de tots. L'esguard de Macià no podia ésser extingit per la mort. Aquell esguard de Macià tenia tanta força que arribava a l'ànima del poble i és que l'ànima de Macià era la mateixa del poble. Macià morí aquell matí gelat de desembre, però la seva ànima no va morir, puix que encara viu i viurà com a un símbol de la Pàtria nova. Macià era i serà el símbol etern de Catalunya, d'aquesta Catalunya que sabé abatre el feudalisme i l'imperialisme. El nostre poble no sentirà mai la ingratitude d'oblidar les virtuts de Macià i sabrà

imposar el sentit de catalanitat a la nostra revolució. Macià, símbol de Catalunya, era un home senzill, de família modesta, que sabé enlairar-se, i estimava la terra i les arts. Macià fou un símbol de l'exercit del poble i fidel a les seves tradicions de lleialtat, va trencar la seva espasa, no va fer allò que han fet en sublevar-se, els traïdors.

Ara, durant el meu viatge a Rússia, jo recordava que Macià, durant la seva estada al país soviètic, enyorava la llibertat, i jo ho recordava en aquells moments que Rússia estava elaborant la seva carta constitucional en la qual són reconeguts els drets de l'home, seguint la tradició que va marcar la revolució francesa. Rússia arribava a la conquesta d'allò que Macià estimava més: la llibertat, que sempre ha estat la causa de la nostra estimada Catalunya.

Diu l'orador que el programa polític de Macià tenia per finalitat la unió de la menestralia amb el proletariat, al servei de Catalunya, i per això, avui, vivint una revolució, podem invocar el seu esperit, que no és mort.

— Ell — seguí dient — era polític i militar. I ell, que tant lluità, sabia què valia la constància, l'energia i la direcció. I pensant en tot això, ens hem d'aplegar entorn de la figura del nostre President Companys perquè dugui ben alta la bandera que abans havia alçat Macià. (Gran ovació.)

Digué l'orador que Macià propugnà sempre per Catalunya, per una legislació social, com volgué, també, que els catalans servissin només en l'exercit en territori català, i ho volia perquè amb això desitjava la garantia que a Catalunya no es produiria un 10 de juliol.

Dedica, a continuació, grans elogis a les Esquades de Catalunya, que — digué — acompanyaren el President Macià fins a la tomba i que ara estan al costat del President Companys.

Macià — afegí — volia que la revolució fos ben nostra. Volia la llibertat nacional de Catalunya, volia una justícia social millor, la igualtat de tots dintre de la llei. Sentia la universalitat. Per tot això era nacionalista.

Amb aquest motiu, l'orador glossa els sentiments nacionalistes de Macià, i diu que responien per complet al seu esperit d'home d'esquerra.

— Joestic segur — diu — que si Macià visqués us demanaria amb aquella mirada seva, unitat i disciplina.

El conseller de Cultura acabà el seu parlament expressant que el President Companys era el dipositari de l'esperit de Macià, i que tots els catalans han de veure en ell el continuador de l'obra del Primer President de Catalunya.

Una gran ovació acollí el final del discurs del senyor Sbert.

PERE COROMINES

Després féu ús de la paraula el president del Consell d'Estat, Pere Corominas, el qual digué:

Catalans, republicans, homes i dones: Els nostres companys ens han fet l'elogi emocionant de Macià. Jo us vinc a dir que el record de Macià ha de tenir una significació revolucionària.

A continuació l'orador es referí al 6 d'octubre i al bienni negre, així com a les eleccions del 16 de febrer, i expressà que en triomfar les esquerres el President Companys pronunciarà unes paraules profètiques des del balcó de la Generalitat, quan va dir: «Tornarem a lluitar, tornarem a sofrir, i tornarem a triomfar.» Arribà el 10 de juliol, i Catalunya triomfà per l'orientació i la preparació que sabé donar-li Macià. Catalunya triomfà als carrers davant els militars prenent-los llurs canons i baionetes, i ara les nostres milícies són en terres d'Aragó lluitant per la llibertat de les terres hispàniques. Si volem ésser fidels a l'esperit de Macià hem de continuar compartint els seus ideals en relació a Catalunya. Estan equivocats, sofreixen un error els qui creuen que s'ha de conservar aquell pobre i petit Estatut que se li concedí a Catalunya. L'Estatut ha de tenir una major amplitud.

Després l'orador digué que Catalunya s'ha de preparar per a la nova societat que ha de sorgir com a conseqüència del 10 de juliol. Afegí que els obrers han de tenir present que hom no pot llançar a la desesperació una multitud de catalans, com el sector de rabassaires, que també ha contribuït i seguirà contribuint al triomf de la revolució.

Per altra part — afegí — jo he de dir que Esquerra Republicana de Catalunya no ha d'ésser considerada exclusivament com a un partit petit burgès, car als seus rengles hi ha intel·lectuals i importants nuclis d'obrers. (Gran ovació.)

Després l'orador digué que Esquerra Republicana de Catalunya no s'oposava a la transformació social, sinó que creia, altrament, que s'havia de dur a terme. I això ho diu un home que des de fa cinquanta anys que és republicà i catalanista.

Expressà que quan vingui la pau hi haurà un període transitori, que cal que sigui el més curt possible, i que aleshores Esquerra Republicana de Catalunya serà el pont entre la societat que desapareix i la que està naixent.

El senyor Corominas acabà dient que en la nova societat no hi haurà classes, i afegí que desitjava acabar el mot amor, pel qual Macià sentia un profund fervor.

El discurs de Pere Corominas fou interromput diverses vegades pels aplaudiments de la multitud, i al final fou coronat per una gran ovació.

CARLES PI I SUNYER

En disposar-se a fer ús de la paraula l'alcalde de Barcelona, el públic a peu dret l'aplaudí i victorejà llargament. Una vegada fet el silenci, digué:

Ciutadans: Hi ha un sentiment arrelat en l'ànima dels pobles que fa que en les hores greus, es recordi dels grans abscents que han estat els guaidors del poble. Sembla que en les hores de perill cerquin l'ombra protectora de les seves grans figures. Catalunya no solament s'arrecera en el record de Macià sino que cerca en ell, estímulo, lligó i guiatge.

Està bé celebrar aquest tercer aniversari del traspàs de Macià, en el qual Esquerra Republicana de Catalunya hi exposa el seu pensament en l'hora que vivim. Macià preveia aquesta hora, i es que ell sempre estava amb contacte amb el poble. I per això Catalunya li pagava amb amor i un gran afecte. Macià fou el precursor del que succeïx. Ell ensenyà so que havia d'ésser el catalanisme per a poder-se redreçar i triomfar: incorporar a aquell moviment la massa treballadora de Catalunya. Per això hem de remarcar que a Esquerra Republicana sota el signe de Macià hi cap l'honor d'haver obert el camí d'una Catalunya nova, de la Catalunya reconstruïda de demà. (Grans aplaudiments.)

En el moment que vivim no podem oblidar la situació ni negligir els resultats de l'agressió militar que ha provocat la guerra civil. Mentre persisteix la guerra dura i terrible, mentre els enemics tenen encara un punyal clavat contra el cor de Madrid, mentre la línia de foc en els suburbis de la ciutat, mentre hi ha tantes cases destruïdes i tantes famílies sense llar, mentre a tots els fronts els nostres lluitadors viuen en la cruïda de l'hivern, tots els que estem a la rearguardia tenim el deure de deixar tota frivolitat i tota inconsciència i fer-nos dignes dels que lluiten al front. (Molt bé.)

Per això hem de demanar al nostre poble que es faci càrrec que vivim en guerra i senti la dignitat de l'hora greu. Però mai podríem demanar aquest comportament al poble si els dirigents, tots els homes destacats de les organitzacions sindicals i polítiques, no tinguessin un profund sentit de responsabilitat. Som nosaltres els que hem de donar l'exemple, i no crear divergències ni enverinar discussions. Algunes se'n presenten en les quals tots estem en el fons d'acord i que semblen dividir-nos. Per exemple, quan uns diuen que primer cal guanyar la guerra i altres que al mateix temps s'ha de guanyar la guerra i fer la revolució. En realitat, les dues coses són consubstancials, però el que hem de procurar és que aquestes baralles no ens facin perdre la guerra i la revolució.

En aquest punt cal parlar clarament i amb tota franquesa. Tan condemnable fora que, mentre tots estem subjectes a la imposició cabdal de la guerra, qual-sevol volgués imposar solucions que no tinguessin la conformitat de la majoria del poble, com que algú somnís que, un cop la guerra guanyada, podrien tornar les coses a la situació anterior, escamotejant la profunda transformació social per la qual lluita el nostre poble. (Ovació.) No; hem de guanyar la guerra i la revolució. Lluitem per un ideal comú, per tant és necessari fer la guerra sense barallar-nos; sense barallar-nos ara i amb el ferm propòsit de no barallar-nos després. (Molt bé!)

Per això cal que fem examen de consciència i rectificarem allò que pogué ésser contrari al nostre objectiu. Cal extirpar tot acte de crueltat. L'heroisme no és mai cruel. No volem que l'ideal, la lluita que ha de dur-nos la victòria es deshonri. Cal no crear reaccions interiors i no perdre prestigi en l'ambient internacional, ja que darrerament s'ha aclarit i hem guanyat posicions que convé no perdre per la seguretat del triomf.

En l'aspecte econòmic, s'han aixecat veus en tots els sectors denunciant defectes a corregir. Hi han dificultats derivades fatalment de la mateixa guerra, a les quals tots hem de sotmetre'ns; però és precís evitar a tota costa un col·lapse de l'economia. Assenyalar els perills és fer una obra útil. Els homes d'Esquerra no tenim por de cap ideologia social, per avançada que sigui, i menys ara, després de la subversió militar, reculada per les dretes. No tenim por d'anar endavant. Només en tenim un de temor i és el del fracàs, el qual ens faria anar endarrera. Seria una gran responsabilitat per a tots el que amb iniciatives esporàdiques, improvisacions i asatges contraproduents, ambicions i impaciències poder arribar un moment que veiéssim la paradoxa que, després de lluitar contra el feixisme i haver-lo vençut, per les nostres culpes rebrotés quelcom que s'hi pogués assemblar. (Grans aplaudiments.)

Perquè no sigui així, cal l'esforç de

tots, un esperit de transigència i sacrifici i així aconseguirem, sense barallar-nos, la fonda transformació que creï una nova Catalunya.

Pocs dies després de la subversió militar en un discurs que vaig pronunciar per ràdio resumia el meu pensament en la necessitat de formar un ideal comú. Avui cinc mesos després continuo dient el mateix. Dret que és difícil. És cert, perquè hi ha matissos diversos en el nostre front per... en canvi es possible formar una coincidència de programa, d'actes i de realitzacions. Llavors potser fins això era difícil, per... avui que en el Govern de la Generalitat hi han representats els grans sectors del nostre poble, aquesta coincidència en un objectiu comú pot ésser un fet. Només s'imposa una cosa: obeir disciplinadament allò que disposi el Govern de la Generalitat (Grans aplaudiments i visques.)

Si no fem així, aquest ideal comú naxerà tot sol perquè l'obra a emprendre es grandiosa: reconstruir econòmicament i racionalment la nova Catalunya i la nova Espanya.

Per aquesta nova Catalunya el record de Macià ha d'esperonar-nos. Home d'un ideal intransigent sabé quan calgué transigir per a la continuïtat de la seva obra.

Davant la realitat compregué la fecunditat de la realitat mateixa en aquesta hora greu i difícil, en què enmig de les enoïxos d'un moment dur i penós se senten noves esperances i s'abiren grans possibilitats, per a la jove Catalunya, fem que el record de Francesc Macià ens esperoni per a fer-nos dignes d'ell, i el seu exemple ens encoratgi en les hores de sacrifici i en el compliment del nostre deure.

EL MINISTRE JAUME AIGUADER

El ministre senyor Jaume Aiguader pronuncià el següent discurs:

Es ben simbòlic que Esquerra Republicana de Catalunya es posi en contacte amb el poble per a homenatjar la figura de Macià. Macià és la fita permanent i el seu record és clavat dintre el cor de Catalunya i ell és a primer pla de la història del nostre poble. Ell és un inici en el camí, però és una senyera. Es encara l'home que pot dur-nos amb el record a la victòria.

La seva més gran victòria i la seva més gran virtut és haver sapgut mostrar el seu cor al poble. Per això cal tenir en compte que aquestes hores són hores de lleialtat, i l'exemple de Macià deu guiar-nos a tots. Només amb lleialtat guanyarem la guerra i la revolució.

Aquella espasa que Macià trencà perquè no volia unir-se amb els militars que intentaven assaltar Catalunya, aquella espasa la veiem ara al camp faccós amb la qual vol endagar el poble i sobretot a aquesta Catalunya freturosa de llibertat.

Estic segur que tothom s'haurà preguntat com Macià hauria reaccionat davant la revolta feixista. Jo el conecia prou i us puc assegurar que hauria reaccionat de semblant manera que Companys. (Grans aplaudiments.)

Macià hauria obert de bat a bat la Generalitat a tots els que n'estaven fora. Hauria buscat la col·laboració de tots els elements obrers.

Macià tenia un gran amor al sindicalisme català, amb els dirigents del qual havia conspirat. Els estimava com una cosa de Catalunya, com un pensament que regljava les aspiracions obreres, però que no cren enemigues de les llibertats de Catalunya.

El poble vol que tots els anhels es concretin en un de sol. Cal pensar en la lleialtat i cal que tots els partits parlin clar de les seves intencions i el que volen aportar.

Per nosaltres hi han dues coses en les quals no transigirem: Catalunya i la Democràcia. Ni deixarem minvar les llibertats de Catalunya ni el poder de la democràcia. No és que oferim un camí estret. Donem ample marge per a la llibertat, per a estructurar-li totes les reivindicacions. (Molt bé.) Si així podem venir-nos, no hi mancarà pas el nostre esforç.

Hi ha una embestida contra els partits polítics per a transformar-los en forces sindicals...

ARRIBA EL PRESIDENT

En aquest moment, les dotze en punt, una gran remor anuncia l'arribada d'una personalitat. El públic en donar-se compte de la presència del President de Catalunya, esclata en una llarga ovació i el victoreja constantment. La Banda de les Milícies d'E. R. de C. interpreta *Els Segadors* mentre el senyor Companys segueix essent aclamat per la multitud que dempeus expressa amb gran entusiasme el seu afecte i adhesió a la primera autoritat de Catalunya.

El President és acompanyat pel conseller primer senyor Terradellas, pel sots-secretari de la Presidència senyor Rouret, pel secretari del senyor Companys, senyor Piquet i per l'ajudant de S. E. el cap dels Mossos d'Esquadra tinent coronel Gavari.

(Continua a la pàg. 2)

A conseqüència de les circumstàncies presents, ens veiem obligats a reduir el nombre de pàgines de FULL OFICIAL DEL DILLUNS. Esperem superar aviat les dificultats que la manca de paper ens imposen, per tornar a les nostres habituals pàgines.